

KALENDARIUM

Przegląd ważniejszych wydarzeń październik–listopad 2017

Mirosław Rutkowski¹

KRAJ

17–19.10. Targi POL-ECO-SYSTEM odbywające się co roku w Poznaniu to jedno z najważniejszych wydarzeń krajowych w dziedzinie ochrony środowiska i racjonalnej gospodarki zasobami. Tegoroczną imprezę, przebiegającą pod hasłem „Gospodarka obiegu zamkniętego dla człowieka i przyrody”, otworzył wiceminister środowiska, główny geolog kraju prof. Mariusz Orion Jędrysek. W Centrum Kongresowym MTP powstała EKOSFERA, czyli przestrzeń wystawienniczo-konferencyjna Ministerstwa Środowiska, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Banku Ochrony Środowiska, Instytutu Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu oraz Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych. Toczyły się tu liczne debaty, a wśród nich trzy istotne dla geologów – o polityce surowcowej państwa, surowcach dna oceanicznego i geotermii. W głównej ekspozycji targowej wzięło udział ponad 400 wystawców polskich i zagranicznych, a stoiska zwiedziło ponad 7300 osób.

17–20.10. W Rzeszowie odbyło się 6. Ogólnopolskie Sympozjum „Współczesne problemy geologii inżynierskiej” (WPGI) przygotowane przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB) we współpracy z Polskim Komitetem Geologii Inżynierskiej i Środowiska oraz spółką Menard Polska. Spotkania w tej formule są organizowane co trzy lata, a tegoroczne było poświęcone nowoczesnym metodom rozpoznania podłoża gruntowego w budownictwie i roli geologii inżynierskiej w procesie inwestycyjnym. Program obejmował trzy warsztaty, siedem sesji tematycznych, dwie sesje projektowe, sesję posterową oraz wycieczkę terenową (nowy odcinek drogi S-19 pod Rzeszowem). Wygłoszono ponad 60 referatów, zaprezentowano liczne postery, były czynne stoiska wystawowe sponsorów imprezy. W pracach sympozjum wzięło udział ponad 200 uczestników z branży geologicznej i budowlanej.

24–25.10. W Serocku k. Warszawy odbył się Kongres GIS 2017 zorganizowany przez znaną firmę Esri. W wydarzeniu przeznaczonym dla wszystkich specjalistów, którzy w swojej pracy wykorzystują możliwości systemów informacji przestrzennej, wzięło udział ok. 600 gości. W programie przewidziano m.in.: wystąpienie prezesa Esri Polska Tomasza Galanta, prezentacje wdrożeń w różnych dziedzinach gospodarki i nauki, wystawę produktów i występy

artystyczne. Drugiego dnia zaplanowano sesje równoległe poświęcone rozwiązaniom GIS dla administracji publicznej, zarządzania infrastrukturą, ochrony środowiska, edukacji, bezpieczeństwa publicznego, a także przydatności GIS w wojsku i biznesie. Pracownicy PIG-PIB przedstawili prezentacje poświęcone mobilnej aplikacji mapowej GeoLOG oraz wykorzystaniu narzędzi Esri do realizacji geologiczno-inżynierskich opracowań kartograficznych.

25–27.10. Międzynarodowe Targi Energii Odnawialnej i Efektywności Energetycznej RENEXPO to cykliczna impreza organizowana w Warszawie od 2011 r. przez spółkę REECO Poland. W tegorocznym wydarzeniu, odbywającym się w Warszawskim Centrum EXPO XXI uczestniczyło ponad 120 wystawców z wielu krajów świata, prezentujących najnowsze rozwiązania i produkty w różnych dziedzinach OZE, jak: fotowoltaika, produkcja biogazu, wykorzystanie energii wodnej, pomp ciepła i biomasy. Obok cenionych przez uczestników targów spotkań oraz rozmów biznesowych, toczyły się debaty naukowe i techniczne (m.in. 7. Polska Konferencja Hydroenergetyczna) oraz liczne panele dyskusyjne. Konferencja „Płytką energia geotermalna dla Programu Mieszkanie Plus”, poświęcona zakończeniu polsko-norweskiego projektu Geothermal4PL, została przygotowana przez pracowników PIG-PIB i odbyła się w pierwszym dniu targów.

8–10.11. W malowniczym pałacu w Wojanowie k. Jeleniej Góry przebiegały obrady XVIII Sympozjum Współczesne Problemy Hydrogeologii (WPH 2017). Jedno z najważniejszych spotkań hydrogeologów polskich jest organizowane przez różne ośrodki akademickie i naukowo-badawcze co dwa lata, poczynając od roku 1980. Tegoroczne było dziełem pracowników Uniwersytetu Wrocławskiego, Politechniki Wrocławskiej i Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego. Partnerzy przedsięwzięcia to dwie organizacje branżowe: International Association of Hydrogeologists i Stowarzyszenie Hydrogeologów Polskich. Sponsorem głównym była spółka KGHM Polska Miedź, którą wspomagało kilkanaście przedsiębiorstw i instytucji naukowo-badawczych.

Tematyka referatów ogniskowała się wokół zasobów wód podziemnych w warunkach zmian klimatycznych, nowych metod i rozwiązań w badaniach wód podziemnych, wód mineralnych, leczniczych, termalnych i kopalnianych, a także eksploatacji wód podziemnych i moni-

¹ Emerytowany pracownik PIG-PIB; mirekrutkowski751@gmail.com.

toringu zasobów wodnych oraz jakości wód podziemnych, badań regionalnych i modelowania. Omawiano też rolę wód podziemnych we współczesnym społeczeństwie. Na podkreślenie zasługuje fakt, że w konferencji wzięli

udział nie tylko naukowcy, ale również liczni praktycy z ośrodków samorządowych i przedsiębiorstw hydrogeologicznych.

ŚWIAT

22–25.10. Geological Society of America (GSA) to jedna z największych i najstarszych organizacji geologicznych na świecie. Towarzystwo, założone w 1888 r., zrzesza dzisiaj ponad 26 tys. indywidualnych członków ze 115 krajów. Jego doroczne zjazdy cieszą się wielkim zainteresowaniem środowisk naukowych i biznesowych, nie tylko w USA. 129. konwencja odbyła się w Seattle, mieście o bardzo interesującym położeniu geologicznym. Gościny i pomocy merytorycznej udzielił miejscowy University of Washington. Imponujący program imprezy obejmował 257 sesji tematycznych, 25 szkoleń oraz 6 sesji plenarnych, prowadzonych w formule *Pardee Keynote*. Zakres zagadnień poruszanych w blisko 5 tys. referatów, prezentowanych przez specjalistów z 31 dyscyplin naukowych, obejmował w zasadzie całe spektrum wiedzy o Ziemi i planetach Układu Słonecznego. Uczestnicy zjazdu mogli ponadto wziąć udział w jednej z 24 wycieczek fakultatywnych, a także zwiedzić wystawę, na której ponad 200 przedsiębiorstw i instytucji demonstrowało swoje produkty, usługi oraz kompetencje. Zgodnie z tradycją tego typu zjazdów zadbano również o bogatą ofertę towarzyską i artystyczną.

25–27.10. W Lizbonie miała miejsce 31st European Simulation and Modelling Conference (ESM 2017). Organizatorem było European Multidisciplinary Society for Modelling and Simulation Technology (EUROSIS), instytucja *non profit* powołana dla aktywnego wsparcia procesu wdrażania zaawansowanych technologii modelowania komputerowego w nauce, gospodarce i administracji krajów Unii Europejskiej. Przedsięwzięciu patronował European Institute of Technology, a pomocy logistycznej i merytorycznej udzielały lizboński Instituto Superior Técnico oraz uniwersytety w Gent (Belgia) i Skövde (Szwecja).

Niezwykle specjalistyczne zagadnienia poruszane w prezentacjach dotyczyły różnorodnych aspektów technologii komputerowego modelowania i symulowania procesów w wielu dziedzinach nauki i gospodarki. Szczególnie wiele miejsca poświęcono modelowaniu w biologii, inżynierii środowiskowej, energetyce wykorzystującej OZE, medycynie i zarządzaniu kryzysowym. Sesje odbywały się jednocześnie w trzech audytoriach, a kilka z nich prowadzili specjaliści z Polski (m.in. z PAN).

5–9.11. 9th Congress of the Balkan Geophysical Society (BGS 2017) odbywał się w znanym tureckim kurorcie

Antalya. Towarzystwo zostało założone w 1993 r. przez środowiska geofizyków z Albanii, Bułgarii, Grecji, Rumunii, Turcji i ówczesnej Jugosławii. W roku 2002 dołączyli do nich naukowcy z Węgier i Serbii. Kongresy BGS są organizowane w cyklu dwuletnim, z wyjątkiem dwóch pierwszych, które odbyły się w 1996 r. w Atenach i w roku 1999 w Istambule. Organizatorem tegorocznego spotkania była Chamber of Geophysical Society of Turkey (CGET), a wsparcia merytorycznego udzielały European Association of Geoscientists and Engineers oraz Ankara Üniversitesi. Głównym tematem kongresu było zastosowanie metod geofizycznych do poszukiwania i rozpoznawania złóż surowców energetycznych: ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla i wód termalnych. Szczególnie wiele uwagi poświęcono nowym rozwiązaniom w dziedzinie badań podmorskich oraz geofizycznej teledetekcji lotniczej i satelitarnej. Obok sesji referatowych i posterowych odbywały się szkolenia prowadzone przez firmy komercyjne, a istotną częścią imprezy były międzynarodowe targi sprzętu i usług geofizycznych.

13–17.11. Nexus for Exoplanet System Science (NExSS) – sieć naukowo-badawcza, koordynowana przez NASA, przygotowała spotkanie zatytułowane „Habitable Worlds 2017: A System Science Workshop”, które odbyło się w akademickim mieście Laramie (USA, stan Wyoming). Jak uważają organizatorzy, poszukiwania życia poza naszą planetą są bliskie przełomu w związku z ostatnimi odkryciami i przygotowaniem do jeszcze bardziej zaawansowanych operacji kosmicznych, m.in. precyzyjnego rozpoznania składu atmosfer gazowych spowijających niektóre skaliste planetoidy. Rozwój badań w tej dziedzinie wymaga współpracy specjalistów z wielu gałęzi nauki, dlatego do udziału w spotkaniu zaproszono biologów, geologów, helio- i astrofizyków oraz planetologów. Podczas sesji warsztatowych naukowcy starali się zdefiniować fizyczne warunki umożliwiające rozwój życia na planetach pozaziemskich oraz zastanawiali się nad możliwościami pomiaru wskaźników świadczących o występowaniu takich warunków obecnie lub w przeszłości geologicznej. W Komitecie organizacyjnym można znaleźć przedstawicieli renomowanych amerykańskich wyższych uczelni i ośrodków naukowo-badawczych, w tym pracowników słynnego SETI Institute. W programie obok zajęć kameralnych przewidziano szereg wycieczek, m.in. do miejscowego obserwatorium astronomicznego, muzeum geologicznego oraz centrum wizualizacji i modelowania komputerowego.